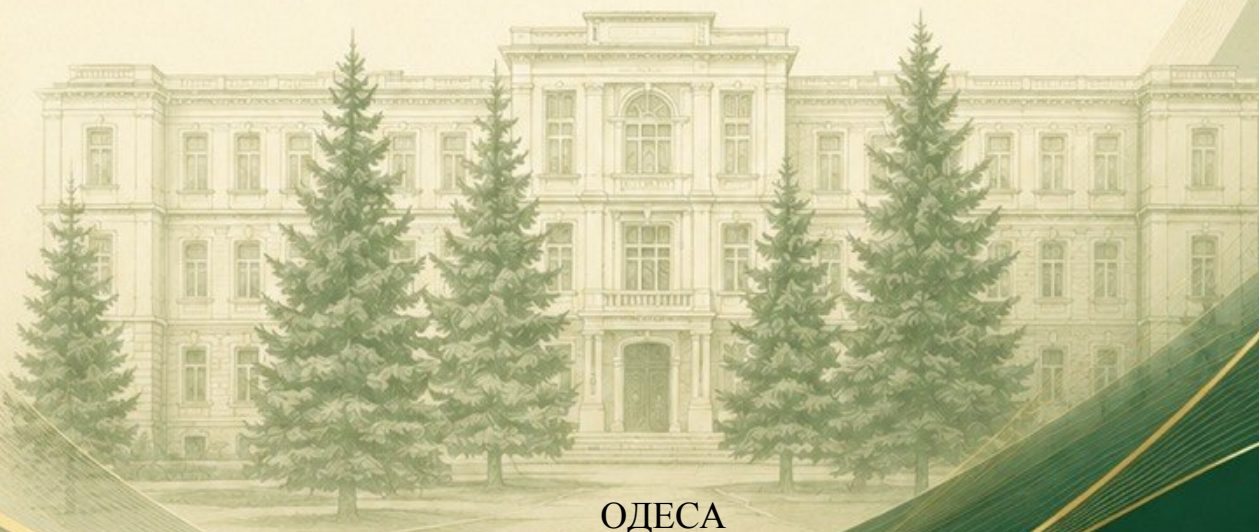

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціальної сфери

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ, МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ
У МЕЖАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ (СТАЖУВАННЯ)
6 червня 2026 року*

ОДЕСА

DOI: <https://doi.org/10.24195/Zbarska2026>

УДК: 378:159.955:376.37

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Койчева Тетяна Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, в.о. першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи.

Листопад Олексій Анатолійович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної педагогіки.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського.

Соколова Ганна Борисівна – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, директор Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та спеціальної освіти.

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №15 від 25 червня 2026 р.)*

Рецензенти:

Форосян Ольга Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.

Литовченко Світлана Віталіївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями сенсорного розвитку, Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.

«Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання»: збірник матеріалів конференції у межах всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації (стажування). Одеса : Університет Ушинського, 2026. 167 с.

До збірника увійшли матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції, присвячені актуальним питанням трансформації освітнього процесу в закладах вищої освіти, упровадженню інноваційних підходів, методів і технологій навчання, а також сучасним практикам у спеціальній освіті, логопедії та інклюзивному навчанні.

У представлених матеріалах науковці висвітлюють теоретичні й практичні аспекти модернізації освітнього середовища, розглядають ефективні форми організації навчання у ЗВО, аналізують можливості застосування інноваційних педагогічних технологій та окреслюють сучасні підходи до роботи в умовах спеціальної й інклюзивної освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Адаптивне оцінювання, за умов якого ми відходимо від формального контролю знань до перевірки аналітичних навичок, містить тестові завдання на платформі D-LEARN, що формується таким чином, щоб спонукати студента не до відтворення фактів, а до інтерпретації та пошуку міждисциплінарних зв'язків.

Отож трансформація освітнього процесу в ЗВО є тривалим шляхом адаптації, де цифрові інструменти на кшталт Google Tools та D-LEARN стають не самоціллю, а засобом розширення педагогічного впливу. Навчити студента бути “глибоким читачем” навіть у цифровому шумі є нашим як викладачів першочерговим завданням. Поєднання когнітивного підходу, нейродидактики та сучасних технологій дозволяє перетворити виклики цифровізації на нові можливості для інтелектуального розвитку філолога майбутнього.

Список використаних джерел:

1. Вулф М. Пруст і кальмар: Як ми вчимося читати. Київ: Наш Формат, 2018.
2. Дамасіо А. Помилка Декарта: Раціональність, емоції та людський мозок. Харків: Віват, 2021.
3. Оклі Б. Навчитися вчитися. Як запустити свій мозок на повну. Київ: Наш Формат, 2018.
4. Damasio A. Self Comes to Mind: Constructing the Conscious Brain. Vintage, 2012.
5. Wolf M. Reader, Come Home: The Reading Brain in a Digital World. Harper, 2018.

ДМИТРАШКО Світлана Анатоліївна

ВИВЧЕННЯ ПЕРЕГОВОРНИХ СТРАТЕГІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ПЕРЕДСТАВНИЦТВА НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПОЛІТОЛОГІЯ»

Дисципліна «Школи переговорів у дипломатії» спрямована на розкриття діяльності дипломатичної служби як професійної діяльності, що практично реалізує зовнішню політику держави та захищає національні інтереси України у сфері міжнародних відносин. Найважливішою функцією дипломатії є проведення переговорів і досягнення за їх результатами угод. Дипломатична діяльність орієнтується на досягнення цілей зовнішньої політики держави через переконання іншої сторони переговорів у правильності рішення, яке відповідає власним інтересам ініціатора. У процесі переговорів застосовуються різні стратегії, тактики, прийоми. Переговорний процес впливає з усвідомлення

сторонами проблеми, що виникла у стосунках між ними, тому прямує до її розв'язання.

Для досягнення мети – реалізації зовнішньої політики та захисту національних інтересів – існує не тільки офіційна (державна) дипломатія. Сьогодні велике значення набула публічна дипломатія, яка є інструментом м'якої сили держави. Зростає роль освітньої, культурної та цифрової дипломатії. Для нашої держави важливо розкривати правду про війну Росії проти України та створювати позитивний імідж країни за кордоном.

Студенти спеціальності «Політологія» отримають необхідні знання щодо організації переговорного процесу, стратегій і тактик проведення переговорів, досягнення поставлених цілей і завдань несиловими методами. Отримані знання і навички будуть корисними для майбутніх організаторів переговорів з питань транскордонної взаємодії, у забезпеченні стабільного політичного розвитку країни та комунікації влади і громадянського суспільства. Надзвичайно важливою метою вивчення дисципліни «Школи переговорів у дипломатії» є надання знань щодо шляхів досягнення врегулювання міжнародних конфліктів.

Колись Анатолій Зленко, за спогадами Дмитра Кулеби, висловив важливу позицію: «Мовляв, навіть подумки не зачіпайте наших людей та нашу територію і ставтесь до нас із повагою – це буде найкращим проявом налаштованості на конструктивні взаємовигідні відносини» [1, с. 5]. Перший міністр закордонних справ зафіксував найважливіші складові українських інтересів у регіональних відносинах. Від дипломатії багато залежить в забезпеченні національної безпеки України та реалізації національних інтересів нашою державою.

Проведення переговорів є складним процесом, в якому існують три етапи підготовки до переговорів: підготовчий етап, сам переговорний процес, завершення переговорів [2, с. 96].

На підготовчому етапі важливо узгодити позицію держави, тобто зняти протиріччя між різними групами у правлячій еліті щодо мети й засобів переговорів. Не менш важливою є обізнаність щодо позиції опонента та інших учасників переговорного процесу, наприклад, медіаторів. На цьому етапові відбувається пошук ефективних стратегій проведення переговорів, оскільки є велика потреба в передбаченні можливих стратегій опонентів.

Підготовчий етап не є шаблонним для будь-яких переговорів. Недооцінювати опонента небезпечно, як і відривати майбутню стратегію переговорів від об'єктивної ситуації на фронті, всередині країни та на міжнародній арені. Баланс сил може змінюватися, так само, як й можливі стратегії проведення переговорів. Проте підготовчий етап закладає підвалини майбутнього успіху.

Діпак Малхотра, професор Гарвардської школи бізнесу, проаналізував приклади переговорів з протидії екстремізму та урегулювання міжнародних

конфліктів. За його думкою, «здатність екстремістів зірвати переговори за допомогою насилля й войничості ставить політиків перед дилемою з високими ставками: чи треба затикати рота екстремізму попередніми умовами переговорів або треба ініціювати переговори, щоб зменшити підтримку екстремізму?» [4]. Проголошення попередніх умов не завжди означає, що вони будуть виконані опонентом, оскільки у нього є своя позиція. Позиція впливає на виконання/невиконання, тобто тепер важелі впливу у опонента. Тому, цілком можливим є намір дочекатися власне переговорів.

Переговори асоціюються з дипломатією, з умінням застосовувати різні стратегії у відповідності до цілей сторін. До стратегій переговорів відноситься: конкуренція, співробітництво, компроміс, уникнення, маневрування, ультиматум, блеф, помста тощо. Ці стратегії застосовують представники 4 шкіл переговорів: гарвардської, кремлівської, європейської, японської. До прикладу, на Мінських переговорах 2015 року російська делегація застосувала тиск часом (мета – виснаження), нагальність (мета – створення умов, за яких рішення повинно бути прийнятим зараз, без усвідомлення прихованих ризиків). Кремлівська школа не цурається блефу (погрози застосування ядерної зброї), персональних випадів, знецінення, тиску, що, за принципами цієї школи, дозволяє нав'язувати своє рішення.

Гарвардська школа відома більшою гуманністю у застосуванні стратегій переговорів. Базовою є позиція відокремлення людини від проблеми. Це не означає, що представники гарвардської школи не працюють з позицією опонентів, виходячи з власних інтересів. Навпаки, на попередньому етапові найбільше опрацьовують позиції, інтереси опонентів. Барак Обама не пропонував попередніх умов, він пропонував умови, максимально близькі до остаточних. В той же час, Дональд Трамп міг починати з блефу, дивних пропозицій, які повинні були змінити всю систему майбутнього торгу. Зазначимо, що в бізнесі ця стратегія спрацьовує, то в політиці важливим є авторитет і репутація. Представники гарвардської школи обережно, але починають говорити про надважливі питання територій, безпеки у контексті наслідків війни як у двосторонньому, так і регіональному та міжнародному вимірі.

Включення Китаю у переговорний процес розкриває ще один фактор переговорного процесу – фактор медіації з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації. Треба розуміти, що для Китаю, дипломатія – це не процес узгодження численних суверенних інтересів, а сукупність ретельно продуманих церемоній, участь в яких надавала можливість іноземним суспільствам підтвердити своє визначене місце у світовій ієрархії [5, с. 173].

Серед різних видів дипломатичної діяльності, саме переговори є засобом розробки та укладання взаємоприйнятних угод в конкретних ситуаціях. Наразі, надважливою є військова складова. Дипломатична складова однак посилюється: потрібно гідно представляти інтереси України, посилювати наші

стосунки з окремими державами з урахуванням їхніх інтересів, ролей, стратегій ведення політичних переговорів.

У процесі вивчення переговорних шкіл актуальним є проведення симуляцій дипломатичних (політичних) переговорів з визначенням конкретних кейсів, наприклад, російсько-українські переговори у Стамбулі у березні 2022 р. за посередництва 12 президента Туреччини Реджепа Тайїпа Ердогана. Цілком прийнятним є застосування інструментів ШІ до підготовки симуляцій переговорів, адже це допоможе студентам-політологам формувати уміння розглядати переговори з різних позицій, картин світу та визначати больові точки переговорників, розробляти завдання й стратегії, адаптовані до конкретних кейсів.

Отже, різноманітні форми проведення занять з дисципліни «Школи переговорів у дипломатії» готують майбутніх фахівців політологів до професійної діяльності та навчають стратегіям і тактикам проведення політичних переговорів, а також розкривають якості амбасадорів публічної дипломатії, а саме – культурної, освітньої дипломатії. Кожне теоретичне заняття, кожен виступ, кожна дискусія або круглий стіл чи майстер-клас з ігровими техніками ведуть майбутніх політологів до діяльності на благо України.

Список використаних джерел:

1. Кулеба Д. Дипломатія і Україна // А. Зленко Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін. Харків : Фоліо, 2021. 591 с.
2. Дмитрашко С. А. Аналіз переговорних кейсів: політико-культурний вплив на політичний процес». *Politicus*. 2023. № 2. С. 96-101. <https://doi.org/10.24195/2414-9616.2023-2.14>
3. Malhotra Deepak Without Conditions. The Case for Negotiating with the Enemy. *Foreign Affairs*. September-Oktober 2009. № 5. P. 84 – 90. URL: <https://www.foreignaffairs.com/united-states/without-conditions> (дата звернення 24.05.2026)
4. Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. К. : Наш формат, 2020. 320 с.

ДУБОВА Світлана Вольтівна

ОСНОВИ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ДО ВИКЛАДАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ДИСЦИПЛІН В МЕЖАХ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «МІСЬКЕ БУДІВНИЦТВО ТА ГОСПОДАРСТВО»

На сучасному етапі міста представляють своїм мешканцям простір для існування, що максимально задовольняє потреби людини у трьох формах життєдіяльності: проживання, робота та відпочинок. Цей простір існує в умовах

Зміст

Секція 1 : Трансформація освітнього процесу в закладах вищої освіти: інноваційні підходи, методи та технології навчання	
ПІБ автора, тематика тез	Сторінки
<i>Александрова Олена Юріївна</i> Психоемоційний стан викладачів і студентів у процесі освітньої взаємодії в закладах вищої освіти	3
<i>Бартенєва Ірина Олександрівна</i> Педагогічний потенціал групової навчальної діяльності як засобу розвитку культури спілкування здобувачів вищої освіти	6
<i>Бойко Ольга Павлівна, Халецька Катерина Віталіївна</i> Трансформація методики навчання програмування майбутніх учителів інформатики в умовах розвитку генеративного штучного інтелекту	11
<i>Болдарєва Ольга Миколаївна, Олефір Олена Іванівна</i> Інтерактивні цифрові технології як інструмент трансформації навчання вищої математики у ЗВО	15
<i>Гончар Наталія Петрівна</i> Підготовка майбутніх фахівців дошкільної освіти засобами інтерактивних технологій	17
<i>Денисюк Ольга Василівна</i> Європейські стандарти в українському будівництві	20
<i>Дзівідзінська Ірина Сергіївна</i> Цифрова трансформація філологічної освіти: когнітивні виклики та методичні стратегії у сучасному закладі вищої освіти	23
<i>Дмитрашко Світлана Анатоліївна</i> Вивчення переговорних стратегій як інструменту представництва національних інтересів студентами спеціальності «Політологія»	25
<i>Дубова Світлана Вольтівна</i> Основи системного підходу до викладання транспортних дисциплін в межах освітньої програми «Міське будівництво та господарство»	28